

ЗАТВОРНИЧЕСКО ПРАВО

Последни новини и информация за нашите другари в затвора

В ТОВА ИЗДАНИЕ

Корона криза СТР 1

Какво е правото на труд на лишените от свобода и как се оспорва отказ СТР 2

В солидарност: поглед в затвора „Сан Куентин“ в Калифорния СТР 8

Корона криза

На 15-ти ноември 2020 г., затворник от 9-та група, работещ в служебния бар в Затвора София, беше тестван и получи положителен резултат за коронавирус. Логичната стъпка би била да бъдат изследвани всички от групата, но, вместо това, ръководството на затвора просто заключи всички от групата заедно. 9-та група има споделена тоалетна, тъй че, на практика, всички са заключени заедно в една стая. Разбира се, това означава, че при един заразен, цялата група ще се зарази. Звучи безумно, че Министерството на правосъдието симулира изискванията на Министерство на здравеопазването като „изолира“ контактни хора, когато, естествено, Здравното министерство не

би задължило контактните хора да бъдат „изолирани“ ЗАЕДНО с неконтактните.

Така че, очевидно Министерство на правосъдието НЕ Е изолирало контактните хора, защото те са заключени с неконтактни хора; просто защото са били в същата група, не означава, че всичките са контактни. Също така, не означава, че всичките са заразени – реално, само един контактен може да е бил заразен, но, тъй като Министерството на правосъдието не е тествало всички в групата, за да отдели заразените от незаразените, това означава, че само от един заразен има гаранция, че всички други също ще се заразят, макар че иначе не са и нямаше да бъдат.

Това означава, че Министерство на правосъдието е разпространявало коронавирус съзнателно сред българското общество. Разбира се, всички знаем много добре за престъпността дейност в Министерство на правосъдието и ръководството на затворите, но действията, които министерството е предприело също са престъпление спрямо член 355:

Чл. 355. (1) Който наруши наредба, правила или мерки, издадени против разпространяването или появяването на заразна болест по хората, се наказва с лишаване от свобода до три години и глоба от хиляда до десет хиляди лева.

(2) Ако деянието е извършено по време на епидемия, пандемия или извънредно положение, свързано със смъртни случаи, наказанието е лишаване от свобода до пет години и глоба от десет до петдесет хиляди лева.

Кой, по-точно, е криминално отговорен за тези престъпления? Както е установено от Нюрнбергския процес, следването на заповеди не е приемлива защита за извършването на престъпления. Виновни са Министерството и вице-министърът на правосъдието, които са дали заповеди по цялата пътека надолу към надзорите, които накрая заключват незаразени хора заедно със заразени.

На 25-ти ноември, 8-ма група на Затвора Варна е затворена по същия начин, както в Затвора София. Очевидно, това е във връзка със заповед на ГДИН или Министерство на правосъдието. 10 дена след като един затворник е имал позитивен тест за коронавирус, другите затворници в групата не са тествани. Но, вместо това, всички за затворени заедно, заразени и незаразени.

Както повечето от нас знаем, Анелия Иванова Танчева, затворник от Затвора Сливен почина около 20-ти ноември. Тя е пътувала обратно до Затвора София и е държана за 14 дни в „изолация“; тя се е оплакала, че не се е чувствала добре, но е била игнорирана от затворническия персонал. Била е изпратена до нормалното крило на затвора и продължила да се оплаква, че се чувства много болна; отново, никой от ръководството не ѝ е обърнал внимание. Когато другите затворници са се опитвали да се погрижат за нея, тя не им е позволявала, за да не се разболеят и те.

Засега не можем да потвърдим, че другарката Анелия е починала от коронавирус или от нещо друго, защото, както всички знаем, Министерството на правосъдието убива адски много затворници като не им дава достъп до медицинска грижа. Все пак, знаем, че не ѝ е дадена грижата, от която се е нуждаела и, която законът изисква.

Все пак, Министерството на правосъдието не е предприело мерки за намаляването на вредата от вируса към затворници или персонал, а „мерките“, които са взели единствено влошават ситуацията.

*Извънредни новини. Вчера, около обяд, всички затворници в 8-ма група в Затвора Варна са били тествани за коронавирус. Резултатите още не са обявени. Отне им повече от 13 дни, за да предприемат тези мерки. Все пак, по-добре късно, отколкото никога. Приятелите и семействата на затворниците са благодарни на ръководството на Затвора Варна за тези мерки. Трябва да споменем, че тези мерки не са били предприети в никой друг затвор в България.

Право на труд и оспорване по съдебен ред на отказ от това право

Правото на труд за лишените от свобода е изрично регламентирано от закона, като основно конституционно право, и никой няма правомощията да отнема това право на лишените от свобода, включително и органите, които осъществяват изпълнение на наказанията лишаване от свобода.

Основанията за това са следните:

Съгласно чл. 77, ал. 1 от ЗИНЗС – по време на изтърпяване на наказанието, лишените от свобода имат право на подходяща работа.

Съгласно чл. 41, ал. 1 от НК – изтърпяване на наказанието лишаване от свобода се „съпровожда“ с подходящ съответно заплатен общественополезен труд, чрез който се цели превъзпитанието на осъдените, както и създаването и повишаването на тяхната професионална квалификация.

Думата „съпровожда“ има едностранно и недвусмислено значение, а именно „задължително“.

Следователно, нормата на чл. 41, ал. 1 от НК изрично регламентира правото на труд на лишените от свобода и придава пряко и неотменимо законно задължение към органите, които осъществяват изпълнение на наказанието лишаване от свобода, безусловно да осигурят възможност на лишените от свобода през цялото време на изтърпяване на наказанието, да се ползват от това право и да полагат подходящ – съответно заплатен общественополезен труд.

Няма правна норма, която да регламентира противното, или нещо различно от това!

Нещо повече:

Съгласно чл. 16 от Конституцията на Р.Б. – Трудът се гарантира и защитава от закона.

Съгласно чл. 48, ал. 1 от КРБ – Гражданите имат право на труд. Държавата се грижи за създаването на условия за осъществяване на това право.

Съгласно чл. 31, ал. 5 от КРБ, на лишените от свобода се създават условия за осъществяване на основните им права, които не са ограничени от действието на присъдата. В тази връзка също са чл. 75 и чл. 2, т. 3 от ЗИНЗС.

Съгласно чл. 5, ал. 1 от КРБ – Конституцията е върховен закон и другите закони не могат да ѝ противоречат.

ал. 2 – Разпоредбите на конституцията имат непосредствено въздействие.

Правото на труд на лишените от свобода не е отнето или ограничено с присъдата или изрично със закон и не несъвместимо с действието на присъдата и изпълнението на наказанието.

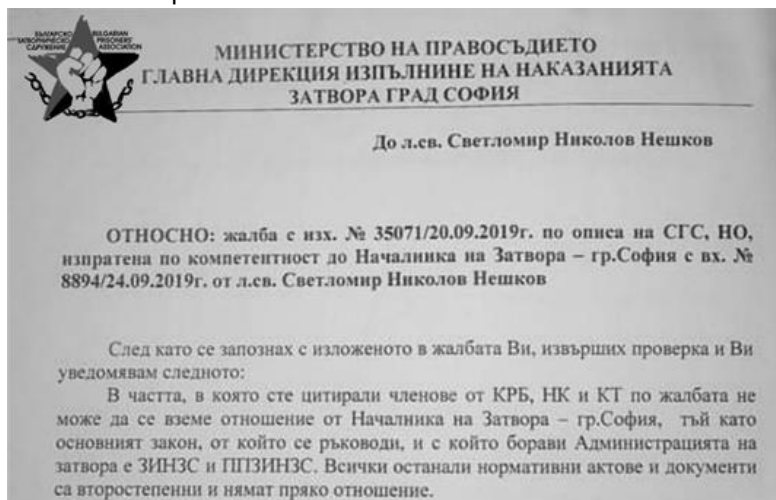
Напротив: Съгласно чл. 439, ал. 1 от НПК /нормата е част от производството за „Предсрочно Освобождаване“ - Доказателства за поправянето на всички обстоятелства, които сочат за положителната промяна у осъдения, по време на изтърпяване на наказанието, като доброто поведение, „участието в трудови“, образователни, обучителни, квалификационни или спортни дейности, в специализирани програми за въздействие, общественополезни прояви.

Следователно, правото на труд на лишените от свобода е основно конституционно право, регламентирано от цитираните по-горе правни норми и никой няма правомощията на лишава или ограничава лишените от свобода от това право,

включително и органите, които осъществяват изпълнение на наказанието лишаване от свобода.

Не на това мнение обаче са служителите на пенитенциарната система.

Който и служител от системата на попитате дали на лишените от свобода задължително трябва да им бъде предоставена възможност да полагат труд през цялото време, когато изтърпяват наказанието си, всеки такъв служител ще Ви отговори, че на осн. чл. 77, ал. 2 от ЗИНЗС, правото на труд за лишените от свобода е една правна възможност, а не гарантирано от закона право.

Както се казва, „да“, ама „НЕ“.

Това не е така, защото тези разпоредби в никакъв случай не са относими към правото на труд на лишените от свобода, изрично регламентирано с чл. 41, ал. 1 от НК, чл. 16 и чл. 48 от КРБ.

Разпредбите на чл. 77, ал. 2 от ЗИНЗС и чл. 16 от ППЗИНЗС в никакъв случай не могат да дискредитират разпоредбите на КРБ, защото, както вече посочих, съобразно чл. 5, ал. 1 и ал. 2 от КРБ, конституцията е върховен закон и другите закони не могат да противоречат и разпоредбите на конституцията имат непосредствено въздействие.

Отделно от това, чл. 77, ал. 2 от ЗИНЗС е относим и към възможността, предпочитането на лишения от свобода към конкретен вид работа да бъде удовлетворено, а не към правото на труд, а чл. 164, ал. 1 от ППЗИНЗС регламентира правомощия на администрацията на пенитенциарното заведение, да назначава лишените от свобода на работа, съобразно разкритите работни места. Тоест, да назначи на работа лишените от свобода, съобразно наличните и свободни работни места.

През месец октомври на 2019 г., позовавайки се на горепосочените разпоредби и принципи, депозирах молба до началника на затвора София /където съм настанен и към момента/, да бъде назначен на работа.

Началникът на затвора, старши инспектор – Крум Петров ми отговори, цитирам:

“МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА

НАКАЗАНИЯТА ЗАТВОРА ГРАД СОФИЯ

До л.св. Светломир Николов Нешков

ОТНОСНО: жалба с изх. № 35071/20.09.2019г. по описа на СГС, НО, изпратена по компетентност до Началника на Затвора – гр.София с вх. № 8894/24.09.2019г. от л.св. Светломир Николов Нешков

След като се запознах с изложеното в жалбата Ви, извърших проверка и Ви уведомявам следното:

В частта, в която сте цитирали членове от КРБ, НК и КТ по жалбата не може да се вземе отношение от Началника на Затвора – гр.София, тъй като основният закон, от който се ръководи, и с който порави Администрацията на затвора е ЗИНЗС и ППЗИНЗС. Всички останали нормативни актове и документи са второстепенни и нямат пряко отношение.

Евентуален отказ или удовлетворение на заявлението Ви без обстойно проучване на цялостното поведение би било субективно и поставящо другите лишени от свобода в неравностойно положение.

С оглед на гореизложеното считам жалбата Ви за несъстоятелна.

София, 07.10.2019г.

Началника на Затвора:.....

/ст.инсп. Крум ПЕТРОВ/

Представяте ли си, Конституцията и Наказателният Кодекс, според г-н Крум Петров, са второстепенни след ЗИНЗС и ППЗИНЗС, при положение, че на осн. чл. 7, ал. 1 от ЗНА и параграф 12 от ПЗР на ЗИНЗС, ППЗИНЗС е подзаконов нормативен акт, който на осн. чл. 5 т.1 АПК и чл. 5 от КРБ не може да противоречи в никакъв случай на ЗИНЗС, НК или пък КРБ.

След като г-н Петров ми отговори по този начин, не съм имал възможността да го видя и да му стисна ръката за юридическите му познания, защото не след дълго, той се махна от затвора София, най-вероятно защото затворът София е ниско ниво за него.

Сега обаче ще се възползвам от предоставилата ми се възможност да му отговоря:

Господин Петров, съвествувам Ви, възможно най-бързо, да си намерите някоя скромна работа, която да подхожда на познанията Ви и да забравите, че имате юридическо образование.

Всъщност Вие имате ли такова?

Доколкото съм запознат, г-н Крум Петров сега е началник на затвора в Бобов Дол. Ако е така, „честито на печелившите“.

Редът, по който лишените от свобода се назначават на работа и се разпределят по работни обекти е уреден с чл. 165 и чл. 166 от ППЗИНЗС.

Отделно от това, на осн. чл. 164, ал. 4 от ППЗИНЗС, във всяко пенитенциално заведение, всеки месец трябва да се изготвя списък със свободните работни места, който да се обявява на общодостъпни за лишените от свобода места.

На осн. чл. 164, ал. 5 от ППЗИНЗС, кандидатите за заемане на свободните работни места подават заявление до съответния началник, чрез ИСДВР, който дава мотивирано писмено становище.

Съгласно чл. 165, ал. 1 от ППЗИНЗС – лишените от свобода се разпределят по работни обекти от комисията по чл. 35 – ППЗИНЗС.

Съгласно чл. 166, ал. 1 от ППЗИНЗС, Решенията на комисията се вземат въз основа на оценката по чл. 55, ал. 2 от ЗИНЗС, при първоначално назначаване на новопостъпилите или по предложение на съответния ИСДВР, отговарящ за групата, в която е настанен лишения от свобода.

ал. 2 – За назначаването на работа на лишените от свобода и в случаите, в които се налага преместване в друга група, началникът на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие, издава писмена заповед.

Следователно, лишените от свобода се назначават на работа и се разпределят по работни обекти по предложение на съответния ИСДВР, отговарящ за групата, в която е настанен лишеният от свобода, с решение на комисията по чл. 35 от ППЗИНЗС, за което, началникът на съответното пенитенциарно заведение издава писмена заповед.

Този ред обаче никога не се спазва, защото в нито едно от пенитенциарните заведения в страната не се изготвя „Решение“ по чл. 166, ал. 1 от ППЗИНЗС, както за назначаването на работа на лишените от свобода, така и за отказ от назначаване на работа.

Липсата на такова решение означава, че назначаването на работа или отказа от назначаване на работа са незаконосъобразни, защото не е спазен конституционният ред за целта, който е определен с чл. 166, вр. чл. 165 от ППЗИНЗС.

Ако поискате обяснения за такова нарушение от ръководството на някое пенитенциарно заведение, те ще отрекат това нарушение и ще Ви представят „протокол“ от проведено заседание на комисията по чл. 35 от ППЗИНЗС.

Този протокол обаче не представлява „Решение“ по смисъла на чл. 166, ал. 1 от ППЗИНЗС, защото, най-малкото в него не се съдържат мотиви за отказа или за назначаването на работа, които са задължителен реквизит за решение по чл. 166, ал. 1 от ППЗИНЗС.

НАЙ-ЧЕСТО

Отказа от назначаване на работа се обективизира с резолюция, изписана върху самата молба или заявление за работа и този отказ се състои

от едно кратко „НЕ“ или „на по-късен етап“, като отново липсват каквито и да са мотиви.

Нещо повече:

От разпоредбите на чл. 165 и чл. 166 от ППЗИНЗС е видно, че началникът на пенитенциарното заведение няма правомощията в оперативна самостоятелност да назначава или отказва назначаването на работа без да има решение по чл. 166, ал. 1 от ППЗИНЗС на Комисията по чл. 35 от ППЗИНЗС.

На осн. чл. 166, ал. 2 от ППЗИНЗС, началникът на пенитенциарното заведение има правомощията да издаде заповед за назначаване на работа или за отказ от назначаване на работа, но само ако има налично решение по чл. 166, ал. 1 от ППЗИНЗС, на комисията по чл. 35 от ППЗИНЗС.

Ако няма такова решение, той няма правомощията да издаде заповед по чл. 166, ал. 2 от ППЗИНЗС.

В много пенитенциарни заведения в страната, отказът от назначаване на работа само се съобщава на лишения от свобода със съответния ИСДВР и всичко приключва без да може лишеният от свобода да разбере причините за този отказ.

Обжалване на отказ от работа по съдебен ред.

Съгласно чл. 3, ал. 1 от ППЗИНЗС, ГДИН е специализирана административна структура към Министерство на правосъдието.

Съгласно чл. 6, ал. 1 от ППЗИНЗС, ГДИН е организирана в централно управление и териториални служби.

ал. 3 – Териториалните служби са затворите и областните служби „Изпълнение на наказанията.“

Следователно, ГДИН и нейните териториални служби са административни органи, които осъществяват административна дейност по изпълнение на наказанията лишаване на свобода, поради което всички актове, които се издават от тях са административни и, като такива, следва да се издават и подлежат на изпълнение и оспорване по реда на АПК на осн. чл. 1, т. 1 от АПК.

Съгласно параграф 1 от ДР на АПК, „Административен орган“ е органът, който принадлежи към системата на изпълнителната власт, както и всеки носител на административни правомощия, овластен въз основа на закон, включително лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги.

Съгласно чл. 2, ал. 1 от АПК – Кодексът се прилага за административните производства пред всички органи на Република България, доколкото със закон не е установено друго.

ал. 2 – Разпоредбите на кодекса не се прилагат за актовете:

1 – на Народното Събрание и на Президента на Републиката.

2 – с които се упражнява законодателна инициатива.

3- с които се създават права или задължения за органи или организации, подчинени на органа, издал акта, освен ако с тях се засягат права, свободи или законни интереси на граждани или юридически лица.

Решението по чл. 166, ал. 1 от ППЗИНЗС на комисията по чл. 35 от ППЗИНЗС, с което лишението от свобода се назначава на работа, респективно се отказва назначаване на работа, заповедта по чл. 166, ал. 2 от ППЗИНЗС на началника на пенитенциарното заведение, с която лишението от свобода се назначава на работа, респективно се отказва назначаване на работа, както и всякакъв друг вид отказ за назначаване на работа, изразен устно или чрез резолюция, изписана върху молбата или заявлението за назначаване на работа, включително и мълчаливият отказ по чл. 58 от АПК, представляват индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, защото пряко и непосредствено засягат правата на лишението от свобода по чл. 41, ал. 1 от НК, чл. 16 и чл. 48, ал. 1 от КРБ и създават права и задължения в тази връзка.

Съгласно чл. 120, ал. 3 от КРБ – гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат, освен изрично посочените със закон. Конституционната норма е била предмет на тълкуване и приложение от страна на Конституционния Съд многократно, като

ясно и непротиворечиво е следвало разбирането, че изключването на съдебния контрол за законосъобразност на дадена категория административни актове може да става, на първо място, само чрез изрична законова разпоредба и, на второ място, само по изключение. С Конституционно решение №14/04.11.2014г. на КС по к.д. №12/2014г. е дадено задължително тълкуване на чл. 120, ал. 2 от КРБ, според което – „Разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от КРБ дава право на законодателя по изключение при спазване на изискванията за сързмерност, включително задължителните за страната международни стандарти за достъп до съдебна защита, със закон да предвиди необжалваемост пред съд на изрично посочена категория административни актове, само когато това е необходимо за опазване на конституционния ред или на други особено важни обществени интереси, като осигуряването на отбраната и сигурността на страната, както и осъществяването на принципите и целите на нейната външна политика.“

Вярно е, че в ЗИНЗС няма изричан правна норма, която да регламентира административно или съдебно обжалване на актовете, с които на лишения от свобода се отказва назначаване на работа.

Също така, обаче, няма правна норма, която да ограничава или изключва съдебното обжалване на тези актове.

По тези причини и поради липса на трайно уставовена съдебна практика, ако обжалвате по съдебен ред отказ от назначаване на работа, в 90% може би, първоинстанционният съд ще остави жалбата Ви без разглеждане с мотив, че в ЗИНЗС не е предвиден ред за съдебно обжалване на такъв отказ и, че както назначаването, така и освобождаването от работа на лишените от свобода е изцяло в правомощията на началника на пенитенциарното заведение, който действа в условията на оперативна самостоятелност.

Това обаче не е така, защото, както по-горе посочих, на осн. чл. 120, ал. 2 от КРБ, гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат, освен изрично посочените със закон.

Това, че в ЗИНЗС няма изрична правна норма, която да регламентира съдебното обжалване на актовете, с които на лишените от свобода се отказва назначаване на работа не означава, че тези актове не подлежат на съдебно обжалване и не може да бъде аргумент за „изрично“ изключване на общия съдебен контрол на тези актове.

Извличането по тълкувателен път на наличие на „изричност“ по смисъла на чл. 120, ал. 2 от КРБ спрямо дадена категория или вид актове, по аргумент от липсата на уредба за начина на оспорване, при условията на налична такава уредба, спрямо друга категория или вид актове в същия закон е недопустимо.

Както се посочва в конституционното решение №14/04.11.2014г. на КС по к.д. №12/2014г., така и в практиката на Конституционния Съд от преди това, изключването от общата клауза по чл. 120, ал. 2 от КРБ следва да се прилага при стриктно и тясно тълкуване на възможностите за ограничаване на съдебния контрол.

Относно разбирането за неадминистративния характер на актове на служителите от пенитенциарната система в практиката на ВАС, бе повод за създаването на противоречива съдебна практика по този въпрос между административните и гражданските съдилища, който в крайна сметка бе решен в т. 8 от тълк. п. №2/19.05.2015г. по тълк. дело №2/2014г. на ОСТК, на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС. В приетите мотиви към т. 8 изрично е посочено, че в случаите, когато органите по изпълнение на наказанията упражняват дейност по управление на местата за лишаване от свобода, те извършват административна дейност. Тази дейност е свързана с упражняване на държавна принуда във връзка с изпълнение на наказанията. Специализираните органи по изпълнение на наказанията, каквито са началниците на затвори и поправителни домове, началниците на областните служби „Изпълнение на Наказанията“, началниците на пробационните служби и арестите, по своя характер са административни органи. Те функционално принадлежат към системата на изпълнителната власт и ЗИНЗС им възлага правополагащи, контролни и санкционни в определени случаи правомощия във връзка с изпълнение на наказанията, наложени от съдилищата с влезли в сила съдебни актове.

Следователно, актът, с който лишените от свобода се назначават на работа и респективно се отказва назначаване на работа е индивидуален административен акт, издаден в кръга на правомощията на органите по управление на местата за лишаване от свобода и, като такъв, на общо основание по силата на чл. 120, ал. 2 от КРБ, подлежи на съдебен контрол.

В този смисъл е Определение №4727/01.04.2019г. по адм. дело №2925 от 2019г. на ВАС; Определение №11466/28.09.2018г. по адм. дело №10808 от 2018г. на ВАС и Конст. Решение №21/26.10.1995г. от к.д. №18/1995г. на Конституционния Съд.

Също така, за да се направи преценка за нееднозначност на подадена по реда на АПК жалба, следва да установи, че се оспорва акт, който не е административен или, че се оспорва административен акт, който не е индивидуален, общ или нормативен, или, че се оспорва акт, който не засяга права, свободи или законни интереси на подателите на жалбата или не им създава задължения или, че обжалването на акта е изключено със закон.

Начинът, по който се осъществява изпълнително-разпоредителната дейност по издаване

на административни актове не е критерий, от който се извежда не/допустимост на обжалването пред съд. Административните органи упражняват възложените им правомощия при условията на оперативна самостоятелност или при обвързана компетентност. Няма основание да се приеме, че актовете, издадени по целесъобразност, какъвто е актът, с който лишените от свобода се назначават и освобождават от работа или се отказва назначаване на работа, не подлежи на съдебен контрол, защото съдът проверява само законосъобразността на административните актове.

При обжалване на административни актове, издадени при условията на оперативна самостоятелност, съдебният контрол е ограничен, но не и изключен, както изрично предвижда нормата на чл. 169 от АПК, съгласно която, при оспорване на административен акт, издаден при оперативна самостоятелност, съдът проверява сали административният орган е разполагал с оперативна самостоятелност и спазил ли е изискванията за законосъобразност.

Следователно и при това положение, отказите за назначаване на работа подлежат на съдебен контрол за законосъобразност.

В този смисъл е Определение №10074/01.07.2019г. по адм. дело №7367/2019г. на ВАС и Определение №988/21.01.2020г. по адм. дело №11649/2019г. на ВАС.

На осн. чл. 148 от АПК, отказът за назначаване на работа може да се оспори пред съда и без да е изчерпана възможността за оспорването му по административен ред.

Моят съвет е да се възползвате от тази възможност и да пропуснете административното обжалване, защото е загубена кауза.

Съдебната жалба се подава по реда на Глава десета – Раздел I на АПК.

Формата на жалбата е посочена в чл. 150 от АПК.

Приложенията към жалбата на определени с чл. 151 от АПК.

Сроковете за подаване на жалбата са уредени с чл. 149 от АПК.

Ако в обжалвания отказ не е указано пред кой орган и в какъв срок може да се подаде жалба, съответният срок за обжалване на осн. чл. 140, ал. 1 от АПК се удължава на два месеца.

Ако в обжалваният отказ погрешно е указано, че той не подлежи на обжалване, на осн. чл. 140, ал. 2 от АПК срокът за подаване на жалбата се удължава на два месеца.

Ако сте депозирали молба за назначаване на работа, максималният срок, в който следва да получите отговор на осн. чл. 57, ал. 1 от АПК е 14 дена, като на осн. ал. 7, този срок може да бъде продължен с още 14 дена.

Ако, след изтичането на тези срокове, не получите отговор, на осн. чл. 58, ал. 1, вр. чл. 145, ал.

2, т. 1 от АПК, може да подадете жалба срещу „мълчалив отказ“ да бъдете назначени на работа.

Основанията за обжалване на отказите за назначаване на работа са посочени в чл. 146 от АПК.

Както по-горе посочих, от разпоредбите на чл. 165 и чл. 166 от ППЗИНЗС е видно, че назначаването на работа на лишените от свобода става по предложение на съответния ИСДВР, отговарящ за групата, в която е настанен лишеният от свобода, с решение по чл. 166, ал. 1 от ППЗИНЗС на комисията по чл. 35 от ППЗИНЗС, за което на осн. чл. 166, ал. 2 от ППЗИНЗС, началникът на пенитенциарното заведение, издава писмена заповед.

Ако няма предложение на ИСДВР, решение на комисията и заповед на началника на пенитенциарното заведение, това означава, че назначаването на работа или отказът от назначаване на работа са незаконосъобразни при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправните разпоредби и в несъответствие с целта на закона – чл. 146, т. 3-4-5, защото не са направени по законоустановения за целта ред в чл. 165 и чл. 166 от ППЗИНЗС.

Ако началникът на пенитенциарното заведение, еднолично в условията на оперативна самостоятелност, Ви е отказал назначаване на работа, без да има предложения на ИСДВР и решение по чл. 166, ал. 1 на комисията по чл. 35 от ППЗИНЗС, в тази връзка, този отказ освен, че е незаконосъобразен, защото не е направен по законоустановения ред в чл. 165 и чл. 166 от ППЗИНЗС, относно липсата на предложения на ИСДВР и решение на комисията по чл. 35 от ППЗИНЗС същият е „нецелесъобразен“, защото е направен при неправилно упражняване на оперативна самостоятелност.

Съобразно чл. 165 и чл. 166 от ППЗИНЗС, началникът на пенитенциарното заведение няма правомощията в оперативна самостоятелност, без предложение на ИСДВР и решение на комисията по чл. 35 от ППЗИНЗС, да отказва назначаване на работа.

Съгласно параграф 1, т. 3 от Д.Р. на АПК – „Нецелесъобразен“ е административен акт, издаден при неправилно упражняване на оперативна самостоятелност.

Също така, този отказ е „нищожен“, защото, при липсата на предложение на ИСДВР и решение по чл. 166, ал. 1 на комисията по чл. 35 от ППЗИНЗС, началникът на пенитенциарното заведение не е компетентен еднолично в оперативна самостоятелност да отказва назначаване на работа.

Съгласно т. 1 от Тълк. Решение №2/14.05.1991г. по гр. дело №2/1991г. на ВС, ОСТК – Административен акт, издаден от некомпетентен по степен орган е „нищожен“ – чл. 156, т. 1 от АПК.

Ако отказът да бъдете назначени на работа е изразен с резолюция, изписана върху молбата Ви или

чрез устно съобщение, това означава, че този отказ е незаконосъобразен, защото не е направен в установената форма за целта, а именно с решение по чл. 166, ал. 1 на комисията по чл. 35 от ППЗИНЗС, нарушение по чл. 146, т. 2 от АПК.

Като индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, решението по чл. 166, ал. 1 на комисията по чл. 35 от ППЗИНЗС, задължително трябва да отговаря на формата по чл. 59, ал. 2 от АПК и да съдържа съответните мотиви.

Съгласно т. 7 от Постановление №4/22.09.1976г. по гр. дело №3/1976г. на ВС – Пленум – Административният акт или отказът да бъде издаден такъв акт, трябва да бъде мотивиран, включително и когато административният орган е овластен да реши въпроса по свободна преценка. Неизлагането на съображенията, по които е издаден актът, е основание за отмяната му, освен в случаите по чл. 26, ал. 2 – ЗАП, когато е достатъчно посочването на правното основание за издаване или неиздаване на акта.

Съгласно т. 2 от Тълк. Решение №4/22.04.2004г. по дело №ТР-4/2002г. ВАС ОСС, Първа и Втора колегия – В случаите, когато административният орган е овластен да реши въпроса по свободна преценка, необсъждането на обясненията и възраженията на заинтересованите граждани и организации, които пряко касаят решавания въпрос и/или неизлагането на мотиви, съставляват основания за отмяна на административния акт по смисъла на чл. 12, т. 2 и т. 3 от ЗВАС, във вр. с чл. 11, ал. 1 и чл. 15, ал. 1 и ал. 2, т. 3 от ЗАП.

Съгласно чл. 130, ал. 2 от ЗСВ – Тълкувателните решения и тълкувателните постановления са задължителни за органите на съдебната и изпълнителната власт, за органите на местното самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове.

Следователно, ако отказът да бъдете назначени на работа не съдържа мотиви, това е съществено нарушение на материалния закон и основание за отмяна на отказа, като немотивиран и незаконосъобразен.

Почти винаги, когато лишеният от свобода с дисциплинарно наказание по чл. 101 от ЗИНЗС, депозира молба за назначаване на работа, получава отказ с мотив, че има наложено дисциплинарно наказание.

Това е неправилно, защото дисциплинарното наказание не е законово основание да бъдете лишени от правото на труд.

Дисциплинарните наказания лимитирано са изброени в нормата на чл. 101 от ЗИНЗС и там няма наказание лишаване от право на труд.

Напротив, в т. 8 е посочено наказание – изолиране в наказателна килия в извънработно или извънучебно време, в почивни и празнични дни,

сборно до 14 денонощия в продължение на три месеца.

Практически, с т. 8 се регламентира правото на труд на тези лишени от свобода, които имат дисциплинарно наказание по чл. 101 от ЗИНЗС.

Заместник-председател на
Българско затворническо сдружение за
Рехабилитация
Светломир Нешков

В следващия брой на „Затворническо Право“ ще получите информация как се обжалва заповед за освобождаване от работа или освобождаване от работа без заповед, по съдебен ред.

Работата в затвора „Сан Куентин“ – колко трябва да работиш, за да си купиш супа?

Създаден през 2017 г., Ear Hustle (Иър Хъсъл) е първият подкаст издаван и продуциран от затвор, съдържащ истории от ежедневната реалност в Калифорнийския Щастски затвор „Сан Куентин“ и споделян с изтърпяващите присъди там. Основан е от артиста Найджел Пур заедно с Ърлон Уудс и Антуан Уилиямс – които са лишени от свобода по време на създаването – и подкастът разказва истории от затвора и след освобождаване от него. През 2019 г. Расан „Ню Йорк“ Томас се присъедини към екипа на „Иър Хъсъл“ като ко-водител от „Сан Куентин“.

През 2020 г. „Иър Хъсъл“ беше финалист за наградата „Пулицър“ в новосъздадената категория

„аудио записи“, доближавайки слушателите до „постоянно изненадващи и прекрасно издадени серии за живота зад решетки.“

Найджел: Ню Йорк, ти всъщност си работил доста неща, откакто си в затвора. Може да се каже, че си имал цяла кариера зад решетките.

Ню Йорк: Да, работил съм много различни неща.

Н.: Виждам, че първата ти работа е била като затворнически правен счетоводител. Какво означава това?

Н.Й.: Основно, правният счетоводител раздава книгите от правната библиотека и помагат на другите затворници да правят копия на правните си документи преди да отидат пред съда.

Н.: Как получи тази работа? Така, де, как се получава работа в затвора?

Н.Й.: Мен ме назначиха, защото бях досаден. Записвах се за правната библиотека толкова често, че им писна да се занимават с мен и ми казаха: „По-добре да останеш да работиш тук.“

Н.: Интересно. Така ли получават работа повечето хора в затвора?

Н.Й.: Не, повечето хора са назначени от затвора.

Н.: Ами ако работата, за която те назначат не ти харесва?

Н.Й.: Не можеш просто да напуснеш. Можеш да поискаш смяна на работата или да се пробваш да бъдеш уволнен и да не работиш въобще.

Н.: Каква беше работата? От 9 до 17 ч. ли беше? Как стигаше до работното си място?

Н.Й.: Беше по 8 часа, но не точно от 9 до 17 ч., има различни смени. Но трябваше да ми сложат белезници и да ходя, придружен от пазач, от двор А до двор Б.

Н.: Всеки ден?

Н.Й.: Да, абсолютно всеки работен ден.

Н.: Добре, нека чуем и други гласове от затвора.

Глас 1: Готвя храна за хората в корпуса. Каквото искат, готвя – палачинки, вафли, бъркани яйца...

Заедно, готвим около 15,000 – поне – палачинки всеки уикенд.

Глас 2: Работих в пекарната. Бисквити, торти...

Глас 3: Аз съм градинар, работя пред църквата. Грижа се за растенията, окастрыям, режа...

Глас 4: Правя много! Оправих тоалетните, сложихме клапи за пускане на вода и оправихме мивките.

Глас 5: Правим много ремонти тук, отпушваме дренажите. Водопроводска работа.

Глас 6: Всичко, което се прави с дърво, понякога желязо.

Глас 7: Чистя тоалетни за прехрана. Много хубаво лъсват, на всички им харесва, когато е чисто.

Глас 8: Работя като асистент на преподавател. Проверям домашните на учениците, помагам им по математика.

Глас 9: Работя в библиотеката. Наистина помагам на хората да се образуват.

Глас 10: Аз съм ръководител по управление на материали, приемам всичките камиони с материали, правя инвентар и, когато получим доставки за магазина, аз ги разпределям до там.

Глас 11: Еми, аз правя столове и осигурявам, че качеството на стола е такова, че клиентът няма да се оплаква или да го връща.

Глас 12: Правя всичкото чистене, от тоалетните, до пода и тавана.

Глас 13: Аз съм програмист по програмата на „Последната Миля“ [американска организация за наемане и обучаване на сегашни и бивши затворници като компютърни програмисти].

Н.: Имаме много различни професии в „Сан Куентин“. Някои от тях са много трудни и досадни.

Н.Й.: Но има и някои доста удобни работи. Като онзи, който програмира. Но такива професии са истинска рядкост. Работата за подкаст също е рядка възможност. Но, знаеш ли, има друга задача, която бих се радвал да върша:

Дейвид Джарел: Разхождам се наоколо на всеки 30 минути и снимам.

Н.Й.: Официално, Дейвин Джарел е портиер на входа, а в затвора те предимно чистят.

Н.: И, тъй като работи в стаята за посещения, той също така снима хората, които посещават затворниците.

Н.Й.: Тези снимки не са безплатни. Плащаш за снимка с един „дукет“, което е нещо като билет и струва два долара.

Д.Дж.: Снимам някого, снимките се принтират след две минути и му ги връщам. Те са 10 на 15 см. В повечето случаи, отнема поне 4-5 опита преди човекът да хареса снимката, особено като има дами. Все им казвам, че аз само снимам, не е моя вина. Просто трябва да си държа устата затворена и да повтарям, „Да, ще снимам пак, ще снимам пак.“

Н.: Казано като истински фотограф. Трябва да измислиш как да отпуснеш хората пред камерата.

Д.Дж.: Аз съм много социален човек. Не приемам нещата лично, разбирам, че хората имат и лоши дни. Почти съм се сбивал с един-двама човека, защото решиха, че не уважавам човека, който ги посещава. Трябваше да ги придърпам настрана и да поговоря с тях. След това си стискаме ръцете, всичко е окей. Но, честно, посещенията са нещото, което ме държи с акъла ми. Мога да видя хора да се усмихват и да виждат семействата си, сълзите, когато хора прегръщат семействата си и децата си, играят си с малките. Не му знам името, но преди няколко месеца един мъж дойде и видя бебето си за пръв път, на свиждане. Затворили са го, докато жена му е била бременна, но, знаеш ли, сълзите просто течаха по лицето му, докато гледаше как бебето спи. Това ми дава спокойствие.

Н.: А виждал ли си, примерно, един ден съпруга да посещава някого, а на следващия ден – любовницата?

Д.Дж.: Без коментар.

Н.: Слушателите вероятно се питат, колко пари изкарва Дейвид от това? Все пак, той не прибира парите, които семействата му плащат за снимките.

Н.Й.: Той не взима и цент от тези пари, всичките отиват в затворническата система. Това, което Дейвид получава е съвсем друго.

Д.Дж.: Аз взимам по 15 цента на час.

Н.: Попитаме и останалите колко получават.

Глас 1: Колко правя на час? 60 цента.

Глас 2: Аз съм готвач, взимам по 24 цента на час.

Глас 3: 18 цента на час.

Глас 4: 80 цента на час.

Глас 5: Правя по 13 цента на час.

Глас 6: Човече, взимам по 13 цента на час.

Глас 7: 60 цента.

Глас 8: Между 11 и 18 цента на час, трябва да проверя.

Глас 9: 11 цента на час? Може би дори 10.

Глас 10: Правя по 65 цента на час, работя като служител по контрол на качеството.

Глас 11: 13 цента на час.

Глас 12: Работа в главната кухня, взимам само по 6 цента на час.

Н.: Хората взимат съвсем малко пари в затвора, но има напълно различна категория заплащане в „Сан Куентин“.

Джон Левин: Името ми е Джон Левин, аз съм софтуерен инженер по програмата „Последната миля“ и получавам по 17.88 долара на час.

Н.Й.: Това са доста пари, но няма много програмисти тук. Те са по-редки и от еднорози.

Н.: Това може скоро да се промени, тъй като „Последната миля“ се опитва да работи с все повече затвори. Това, което правят е да осигуряват, че лишените от свобода са в крачка с новите технологии, за да имат по-полезни умения, когато излязат.

Н.Й.: И, човече, има истинска нужда от това. Но в другите случаи хората изкарват между 5 цента и 1 долар на час.

Н.: Това не звучи като много, затова попитахме Дейвид фотографа колко часа би трябвало да работи, за да си купи пакет разтворими супи за 6 долара.

Н.Й.: Под супи, имаме предвид рамен нудели [подобно на Маги разтворими супи]. Стандартна разменна валута в затвора. 24 порции в комплект.

Д.Дж.: Еми... 100 часа.

Н.: 100 часа за комплект супи.

Н.Й.: Това са около две седмици и половина работа на пълен работен ден.

Н.: Колко ти плащат за правната библиотекна работа, Ню Йорк?

Н.Й.: Определено не беше по 18 долара на час. Мисля, че беше 32 цента.

Н.: Добре, а втората ти работа е била като учителски асистент. Уволниха ли те от библиотеката?

Н.Й.: Не, след 2 години те преместват на друга работа, за да не се сближаваш твърде много със свободните си колеги. Сближаването с тях и създаването на приятелства се смята за пробив в сигурността.

Н.Й.: Твоята работа опасна ли е?

Хайме Акоста: Може да се каже. Понякога е опасно, защото, ако кажеш грешното нещо на даден човек, не знаеш как ще реагира и може да се сбият с теб. Трябва да внимаваме.

Н.Й.: Хайме Акоста е в П&П.

Н.: П&П е Приеми и Пропуски. Ню Йорк, предполагам, че може да е най-тъжното и най-щастливото място.

Н.Й.: Всичко е усмивки и щастие, когато минаваш през там, за да се върнеш въщи. Но, когато за пръв път пристигнеш в „Сан Куентин“ е тежко.

Н.: Е, ако минавах оттук за пръв път, какво щеше да направиш за мен? И какво получавам? Дай ми списък.

Х.А.: Окей, получавах синя риза, сини панталони, бяла риза, бели боксерки, чорапи, а за леглото имаш чаршафи, одеала и за хигиенни нужни четка за зъби, паста за зъби, гребен, тоалетна хартия.

Н.: Само по едно от всеки? В смисъл, само един чифт бельо?

Х.А.: Само един.

Н.Й.: Това официалната длъжност на Хайме, но има и съвсем отделна страна.

Х.А.: Неофициалната ми работа е с трансджендър общността. Това значи, че, когато някой трансджендър влезе в затвора, аз съм първият, който ги вижда, тъй като им е по-комфортно, защото и аз съм трансджендър. Когато ги видя се представям, обяснявам им откъде да си вземат новите вещи, какво им трябва, за да живеят като трансджендър хора в „Сан Куентин“. Да си вземат дрехите, защото носим различни дрехи от повечето мъже, и правата им като трансджендър жени в мъжки затвор. Опитвам се да ги успокоя, за да знаят, че има човек, с когото могат да се свържат в случай на нещо.

Н.Й.: И как те виждат хората?

Х.А.: Привлича много внимание, защото много хора от ЛГБТ общността знаят къде съм и могат да разговарят с мен, затова ги запознавам един с друг. Чувствам се добре, че поне нашата общност знае, че имат с кого да говорят без да се притесняват от каквото и да е.

Н.: Мислиш ли, че се изненадват, че имат кого да разпознаят от общността си в затвора?

Х.А.: За някои хора, когато ме видят за пръв път в П&П, е голяма изненада, че някой трансджендър работи в П&П. Когато някой е от общността е много лесно да се разпознае, защото отношението им веднага се променя, когато ме видят.

Н.: А обратното? Идват ли хора, които те виждат и реагират зле?

Х.А.: Еми, изненадващото е, че не ми се случва често. Някои ми показват среден пръст, полудяват, „Какво, по дяволите? Какъв затвор е това?!“, защото някои хора не разбират трансджендър живота.

Името ми е Хайме Акоста и работа в Приеми и Пропуски. Там, би ми отнело 40 часа, за да спечеля достатъчно пари за комплект супи.

Н.: Ню Йорк, доколкото разбирам, трябва да имаш работа тук. Но все пак съм забелязвала, че някои от хората не работят.

Н.Й.: Да, имаш си мързелите по двора. Просто стоят там по цял ден, правят упражнения, играят домино или на карти. Или хора, които просто са твърде стари, за да работят.

Джеф Хъф: Да, името ми е Джеф Хъф.

Н.: И какво работиш?

Хъф.: Работата ми тук в „Сан Куентин“ е като главен пожарник в Затворническата Пожарна на Сан Куентин. Има четири капитана, на които се плаща, един главен пожарник, който съм аз, и няколко пожарника измежду затворниците.

Санди „Рашид“ Локхарт: Със седмици чаках да хвана този призрак на име Хъф. Когато го виждах, му казвах, „Това е моят прозорец“ и после замръзвах и си казвах „Не, не, не сега, не сега.“ И тогава, един ден, най-накрая отидох и се запознах с него.

Хъф: Той дойде и веднага направи добро впечатление. Имах добро предчувствие, но човек никога не знае.

Рашид: Като лишен от свобода пожарник, трябва да се доказвам. Имам да покажа, че този с луничките и татуировките по лицето, който вероятно няма най-

доброто досие, е сериозен относно пожарникарството.

Н.Й.: Санди „Рашид“ Локхарт излежава последните месеци от 17-годишната си присъда. Той работи с Главен пожарник Хъф в доста необичайните условия на затвора.

Н.: Хъф е, освен пожарник, е и Поправителен офицер. Изненадващото за работата му е, че живее със затворниците пожарници, както във всяка друга американска пожарна.

Н.Й.: Как усещаш промяната? От това да ги затваряш в килия, до това да сте си съквартиранти?

Хъф: Много подобно е на другарските отношения в другите пожарни, освен че има много по-строги правила за някои неща. Имаме доверие на тези хора при обаждания. Спасяваме себе си толкова, колкото спасяваме и другите.

Н.: Рашид е в „Сан Куентин“ от седем години. Получи работата в пожарната преди две години, където Рашид и още десетима пожарници живеят точно отвъд стените на „Сан Куентин“.

Н.Й.: Представям си, че има доста свобода в пожарната. Поне не спиш в клетка, нали?

Рашид: Да, донякъде е като къща. Имаме си собствени стаи. В смисъл, „Човече, аз съм в истинска стая.“ Имам си шкаф и гардероб. Никога преди не си бях играл с шкаф, просто да го отворям и затворям.

Н.: Какво друго има?

Рашид: Имам прозорец в стаята. Спомням си как плъзгам прозореца напред-назад... В смисъл, беше лудо. Истински живот.

Н.: И можеш да си затвориш вратата към стаята?

Рашид: Не, имаме пердета между стаите.

Н.: Окей. Каква е ситуацията с тоалетните?

Рашид: Собствен душ със затваряща се врата.

Н.: Имаш ли топла вода?

Рашид: Абсолютно, по цял ден.

Н.Й.: Можеш ли да нагласяш температурата на водата?

Рашид: Да.

Н.Й.: Боже мой!

Рашид: Да, това също беше огромно изживяване. Спомням си как си сядах в душа – всъщност, все още го правя. Човек, наистина го оценявам!

Н.Й.: Работата, която тези хора вършат не е различна от другите пожарници; отговарят на обаждания от района.

Н.: А този район обхваща не само затвора, но и точно отвъд стените в малкия квартал, където някои от работещи в затвора живеят.

Н.Й.: И, когато има нужда от спешна помощ в затвора, Рашид и колегите му се заемат.

Н.: Колко обаждания на ден получаваш?

Рашид: О, човече. Понякога имаме четири обаждания в един ден, пет обаждания по средата на нощта, и след това няма нищо за един месец. Зависи. Със затворниците тук, тъй като са застаряваща и умираща популация, получаваме доста обаждания.

Н.: Значи работата е 24 часа на ден.

Рашид: 24 часа, да. Там съм от почти две години вече и съм виждал много мъртви тела в живота си.

Н.: Какво имаш предвид? Хората умират ли често?

Рашид: Застаряваща, умираща популация е, да.

Н.: Колко хора са умрели, откакто започна да работиш тук?

Рашид: Загубил съм бройката вече.

На снимката: Ърлон Уудс и Найджел Пур в звукозаписното студио в Затвора Сан Куентин.